

Šumijo morski valovi ...

V počitnicah smo ob Jadranu spet uživali čar in lepoto morja. Nenehno pljuskuje valovi ob breg. Le kaj nam morje šepeče, šumi, buči ...?

Morda pripoveduje o času, ko se je pred milijoni, milijoni let vse začelo. Ob izbruhih vulkanov se je žgoča zemeljska snov začela hladiti, vodna para je hlapela ter kot dež spet padala na zemljo. Z vodo so se napolnile vse kotline, nastali so oceani in celine. V morju pa se je po dolgem času nato tudi rodilo prvo življenje, prav morje je zibelka vsega življenjskega razvoja.

Zakaj je morje slano, se vprašujemo. Valovom je to vseeno, vendar za plavalce dobro, ker jih voda bolje nese. No, solile so morje reke, ki so po kopnem tekle in tako rudnine topile.

O bibavici še niste kaj slišali? To je vendar plimovanje morja, ko se njegova gladina dvakrat dnevno dvigne in upade – imamo plimo in oseko. Zgodi se to zaradi gravitacije Lune, ki pritegne vodo k sebi.

Morski valovi bi nam lahko izdali, kje so doma. Jadran je nam najbližji, je pa le del Sredozemskega morja. Med Ameriko in Azijo se razprostira velikanski Tihi ocean, največje in najgloblje morje, ki prekriva kar tretjino zemeljske oble. Če letimo iz Evrope v Ameriko, premerimo pod seboj Atlantski ocean. Okrog severnega tečaja pa je Severno ledeno morje.

Med Afriko, Azijo in Avstralijo leži Indijski ocean. Kar se je lani tam zgodilo, je prestrašilo ves svet. Divjali so namreč valovi tsunami, opustošili mnoge tamkajšnje krasne plaže in obale ter pokopali tisoče ljudi v prezgodnjem mokrem grobu. Povzročil je to katastrofo podmorski potres. Kakor v nekakšni velikanski banji je nato morje vzvalovilo in nenadoma drvelo čez robove in bregove.

Morje nikoli ne miruje. Znani so morski tokovi, ki vplivajo na vreme in podnebje tudi pri nas. Od morja pridejo oblaki in prinesejo padavine, v morje spet teče voda nazaj. Morje nam nudi važno prometno omrežje. Valovi nosijo ladje, včasih velike kakor plavajoči hoteli. Podmornice služijo različnim namenom. Morje je neizčrpana jedilna shramba, pomembno tudi zaradi rude, nafte in soli.

Kaj vse se skriva pod morjem! Tu so ravnine, skale, gorske verige ... Kako navdušeno pripovedujejo morski potapljači o lepoti in skrivnostih podmorskega sveta, kjer lahko srečaš najrazličnejše živali, občuduješ krasne korale, tu pa tam naletiš na potopljene ladje iz sive davnine ...

Kakor rečeno – morje šepeče, šumi, buči, njegove pripovedi nikdar končani.